

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การวิจัยทางการศึกษามีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา เพราะเป็นกิจกรรมสำคัญ ที่ให้ความรู้และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินการจัดการศึกษา อันจะนำไปสู่ การตัดสินใจอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนและการพัฒนาโยบายการศึกษา ตลอดจนการบริหาร งานการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะว่าการวิจัยเป็นการศึกษาค้นคว้าหาความจริง โดยวิธีการที่มีระบบเชื่อถือได้ จึงช่วยให้นักการศึกษาได้สารสนเทศที่ตรงกับความเป็นจริง ดังนั้น การวิจัยทางการศึกษาจึงนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษา เพราะการศึกษาคือ กระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่าง มีสันติสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน (แผนการศึกษาแห่งชาติ 2535) ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการ พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ควรจะพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพด้วย เพราะคุณภาพของการศึกษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพของครู (วิชัย ดันศิริ, 2539)

จากการศึกษาโดยทั่วไปพบว่า การปฏิบัติงานสอนของครูถูกกำหนดจากบุคคลที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำนักงานตามสายการบังคับบัญชา ทำให้ครูผู้สอนขาดความเป็นอิสระทางวิชา การในการพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนการสอน จึงมีแนวคิดใน การพัฒนาครูโดยการกำหนดให้ครูมีฐานะเป็นนักวิจัย เพราะการทำวิจัยทำให้ครูเป็นผู้เชี่ยวชาญใน การปฏิบัติงานของตนเอง (Elliot, 1992) ดังนั้นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ช่วยครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือการแก้ปัญหา พัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบระเบียบแบบวิทยาศาสตร์ โดยครูผู้ปฏิบัติการ ที่มีประสบการณ์ มีข้อมูลจากการทำงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา ทำให้ครูสามารถเข้าใจลักษณะปัญหาและหาแนวในการพัฒนา นักเรียนได้มากกว่านักวิจัยที่เป็นคนภายนอกที่มีสถานภาพเป็นเพียงผู้สังเกต นักวิจัยขาดความ

เข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมแบบนี้อย่างแท้จริง แต่ครูเป็นนักปฏิบัติการที่ควรนำข้อความจริงมาใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แต่ไม่สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ได้จริง เนื่องจากไม่เข้าใจภาษาการวิจัยของนักวิจัยที่เป็นภาษาทางสถิติ ทำให้การนำผลการวิจัยไปใช้ไม่ตรงประเด็นปัญหา การนำเอาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาใช้จึงเป็นการสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักวิจัย คือ นักวิจัยเข้าใจถึงลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เข้าใจปัญหาในการวิจัย ส่วนครูผู้ปฏิบัติการก็สามารถทำความเข้าใจวิธีการวิจัยจนดำเนินการวิจัยเองได้ สามารถหาความจริงเพื่อใช้แก้ปัญหามาในสถานการณ์ชั้นเรียน และถึงแวดล้อมในห้องเรียนได้ (Camre, 1983 อ้างถึงใน Sheldon and Allain, 1987 ; Bassey, 1986) และการที่ครูทำวิจัยด้วยตนเองทำให้ได้ผลการวิจัยที่ตรงปัญหา และสามารถที่จะนำผลไปใช้ได้ทันที (กมล สุคประเสริฐ, 2533)

ศุภวัฒน์ เวชประคิมฐ์ (2531) กล่าวถึงการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการวิจัยของครูที่ทำให้ทราบแนวทางการแก้ปัญหา เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการคิดและแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาต่างๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาตัวครูและเป็นการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะผลการวิจัยทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นและเอาใจใส่การสอน ตรวจสอบบทบาทของคนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน สามารถใช้แนวคิดในการแก้ปัญหา และมีกระบวนการแก้ปัญหาที่ต้อง มีความขยันหมั่นเพียรขวนขวายในการแสวงหาความรู้ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จากการทำวิจัย เพราะครูที่ทำวิจัยจะมีความสามารถในการใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสอน สิ่งที่ได้จากการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลที่ดีของการตัดสินใจในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้การวิจัยยังเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของครู เพื่อการพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วย (Arends, 1994 ; Lanier, 1984 อ้างถึงใน Sheldon and Allain, 1987)

ปัจจุบันนี้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกำลังได้รับความสนใจในการนำไปใช้จากครูผู้สอนในโรงเรียนอย่างกว้างขวาง เพราะการทำกรวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนอกจากจะมีประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ช่วยครูในการสร้างทฤษฎีหรือฐานความรู้ที่สำคัญ นอกจากนี้ผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนยังนับเป็นผลงานทางวิชาการของครูได้อีกด้วย เพราะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและเป็นการศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นปัญหาของการวิจัย คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนจากตัวของนักเรียนและตัวครูเอง เป็นปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ทันทีขณะที่สอน ครูจะนำปัญหานั้นมาดำเนินการวิจัยหรือดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดย

การกำหนดปัญหา ตั้งสมมติฐาน ทดลอง เก็บข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปผลและนำผลที่ได้มาแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม, 2538 ; Sheldon and Allian, 1987 ; Arends, 1994)

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาครู ดังปรากฏว่าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้วางกฎเกณฑ์ให้ผลงานการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสามารถใช้ในการเลื่อนตำแหน่งและปรับระดับเงินเดือน สำหรับข้าราชการครูที่ต้องการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 6-8 หรือระดับ 9 นโยบายดังกล่าวได้กระตุ้นให้ข้าราชการครูสนใจใฝ่หาความรู้ ค้นคิดแนวทางใหม่มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาความเป็นนักวิชาการของตนเองด้วยในขณะเดียวกัน งานวิจัยที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนดไว้ก็เป็นงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (วิเชียร ประชวรชาติ, 2531 อ้างในเฮวภา เจริญบุญ, 2537) เพราะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อการสำรวจปัญหาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยการสร้างและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนและทำการทดลองกับนักเรียนในความรับผิดชอบงานสอนของครู ซึ่งกระบวนการวิจัยและผลของการทำวิจัยได้ถูกนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานสอนในชั้นเรียนของครู จากการที่ครูผู้สอนเป็นนักวิจัยหรือผู้ดำเนินการวิจัยเอง จึงส่งผลให้ครูมีทักษะ มีความรู้ใหม่ในการจัดกิจกรรมการเรียน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์จนเกิดความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นจนหาแนวทางแก้ไขได้สำเร็จ ทำให้เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในวิชาชีพครู (Foshay, 1994)

ผลการวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูให้ความสำคัญกับรูปแบบการวิจัยและปัจจัยสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ที่มีสาระสำคัญของข้อค้นพบดังนี้ พีรวัดณ์ วงษ์พรม (2533) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10 พบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษามีการแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยวิธีการทำงานวิจัยร้อยละ 38.8 เรื่องที่ทำวิจัยส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้ความสำคัญแก่การวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการวิจัยที่นิยมใช้คือการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการวิจัยนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและสามารถแก้ไขได้ในระดับพอใช้ มีการเผยแพร่ผลการวิจัยน้อย วันทนา ชูช่วย (2533) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาเหตุจูงใจในการทำวิจัยและสาเหตุการไม่ทำงานวิจัยของครูมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและศึกษาการทำวิจัยของครูมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2531 - 2532 โดยศึกษาถึงปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการทำวิจัย ผลงานวิจัย การเผยแพร่และการนำไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า เหตุจูงใจในการทำวิจัยของกลุ่มครูมัธยมศึกษาที่ทำกรวิจัย ได้แก่ ประสบปัญหาในการทำงานที่โรงเรียนและต้องการข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อนำผลมาพัฒนางานที่ปฏิบัติและได้รับการแต่งตั้งมอบหมายหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการทำงานวิจัย ส่วนสาเหตุการไม่ทำงานวิจัยของครูเกิดจาก การที่ครูไม่มีเวลา ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย ไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัย

เขาวภา เจริญบุญ (2537) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ภาระอื่นๆที่นอกเหนือจากการสอน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน คือ (1.) ความต้องการหาวิธีสอนที่จะทำให้นักเรียนสนใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (2.) การแก้ปัญหาและการช่วยเหลือนักเรียนในการเรียน (3.) การทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 (4.) การสนับสนุนของผู้บริหารให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และ (5.) ความร่วมมือและการร่วมทำวิจัยในชั้นเรียนของเพื่อนครู

นันทวัน สวัสดิ์ภูมิ (2540) ได้ทำการศึกษาเส้นทางพัฒนาครุนักวิจัย : การวิจัยรายกรณีของครูดีเด่นระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางพัฒนามาสู่การเป็นครุนักวิจัยของกรณีศึกษาเริ่มจากคุณลักษณะส่วนตัวที่เป็นคนที่ชอบใฝ่หาความรู้ ช่างคิด ชอบอ่าน ชอบเขียนและรักธรรมชาติ ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจากการสังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์และตั้งสมมติฐาน ประสพการณ์ชีวิตและการทำงานอย่างบูรณาการในหน้าที่ครูที่รักเด็กและปรารถนาจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนามาสู่ครุนักวิจัยที่ใช้รูปแบบของการวิจัยที่เป็นการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ศึกษาเป็นรายกรณี การวิจัยพัฒนา โดยมีปัญหาการวิจัยมาจากปัญหาของนักเรียน ประโยชน์ของการวิจัยคือการพัฒนานักเรียน พัฒนาตนเอง พัฒนาการสอนและพัฒนาเพื่อนครู ประภารัตน์ มีเหลือ (2540) ศึกษาสมรรถภาพของครุนักวิจัยจากครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ 3 โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครุนักวิจัยควรมีสมรรถภาพที่สำคัญคือ มีความรู้ในเนื้อหา มีความรู้ในหลักสูตร มีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของนักเรียน มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงในทางวิชาการ เป็นนักอ่าน มีความละเอียด ทำงานเป็นระบบ ใจกว้าง ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ มีความคิดอิสระริเริ่มสร้างสรรค์ ศรัทธาค่อการวิจัย โดยสมรรถภาพที่สำคัญมี 7 องค์ประกอบคือ มีความรู้ความสามารถ

ในระเบียบวิธีการวิจัยการดำเนินการวิจัย มีทักษะในการพัฒนาการเขียน มีจรรยา มีคุณธรรม มีทักษะในการรวบรวมข้อมูล มีทักษะในการประเมินผล มีทักษะในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และปราณี นุ่มน้อช (2540) ศึกษาการพัฒนาองค์ประกอบการประเมินงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการสัมภาษณ์ พบว่า องค์ประกอบของการประเมินงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนประกอบด้วย คุณสมบัติของครุณักวิจัย กระบวนการในการวิเคราะห์ปัญหา กระบวนการในการพัฒนานวัตกรรม ประโยชน์ของงานวิจัย กระบวนการและการตรวจสอบผลงานทางวิชาการ ความถูกต้องของเอกสาร คุณลักษณะที่สำคัญของงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

จากการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมให้ครูนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ครูสามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง การพัฒนานักเรียน และการพัฒนาความเป็นนักวิชาชีพของครู จากสภาพปัจจุบันของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงสภาพการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สมรรถภาพของนักวิจัย เกณฑ์การประเมินผลงาน และการพัฒนาตนเองสู่การเป็นครุณักวิจัย อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นส่วนใหญ่เน้นรูปแบบของการทำวิจัยเชิงปริมาณ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียง 1 เรื่องเท่านั้นที่ศึกษาในแนวทฤษฎีการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครุณักวิจัยที่เกิดจากกระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครุณักวิจัยนั้นเป็นความรู้ที่ไม่มีนักวิจัยทำการศึกษาอย่างจริงจัง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีผลต่อพฤติกรรมการสอนของครุณักวิจัยอย่างไร โดยใช้วิธีการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษาของครุณักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เน้นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้ง ถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ ตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นครุณักวิจัย ในฐานะเป็นผู้บริหารจัดการชั้นเรียนและในฐานะที่เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน

2. เพื่อศึกษาผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นครุณักวิจัย ในฐานะเป็นผู้บริหารจัดการชั้นเรียนและในฐานะที่เป็นผู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของครูที่มีผลต่อการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบพหุกรณีศึกษา โดยศึกษาจากกรณีศึกษา จำนวน 3 กรณี คือครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีภูมิลำเนา ประสพการณ์การทำงานและบริบทในการทำงานใกล้เคียงกัน โดยทั้ง 3 กรณีศึกษา มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 20 - 21 ปี อายุ 40 - 41 ปี และปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษาที่ 1 เป็นครูผู้สอนที่ยังไม่มีผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแต่มีความสนใจการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กรณีศึกษาที่ 2 เป็นครูผู้สอนที่เริ่มทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 2 ปี และกรณีศึกษาที่ 3 เป็นครูที่มีผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ได้รับการยอมรับจนได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 และทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เรียกว่า ครุณักวิจัย

2. การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับพฤติกรรมการสอนของครู โดยศึกษาครอบคลุมประเด็น พฤติกรรมที่ส่งเสริมการทำวิจัย การปฏิบัติงานสอนของครู ในฐานะเป็นผู้บริหารจัดการชั้นเรียน และเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินการวิจัยและกระบวนการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ และความรู้ตึกนิกคิดที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแต่ละกรณีประกอบด้วย เอกสารการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการของครูที่เป็นกรณีศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์กรณีศึกษาและนักเรียน และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เพื่อนครู ศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองนักเรียน และสมาชิกในครอบครัวของกรณีศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งครอบคลุมการกำหนดปัญหาการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้และการเผยแพร่ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง ข้อค้นพบหรือผลสรุปที่ครูได้จากการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ครูนักวิจัย หมายถึง ครูผู้สอนที่มีความสนใจในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและได้ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทั้งมีผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ได้รับการยอมรับจนได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของครูในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลของกระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูนักวิจัยในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการทดสอบความเชื่อของนักการศึกษาที่เห็นว่าเมื่อครูปฏิบัติการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยจะช่วยพัฒนาครูให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้
2. ได้ข้อมูลที่เป็นความรู้และประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. ได้ข้อความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาครูนักวิชาชีพโดยการใช้กระบวนการและผลของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน